

Hude nesreče radi sobotnih nalivov po celi Dravski banovini

Ogromna škoda, ki so jo povzročile poplave — Smrtna žrtev

Velika škoda po poplavah v kamniški okolici

Kamnik, 14. septembra.

Deževje, ki je nastopilo v noči od petka na soboto in trajalo do sobote večera, je napravilo v Kamniški okolici veliko škodo. Bistrica je že v soboto zjutraj narasla 180 m nad normalo. Ogromna množina vode, ki je napolnila strugo, je z veliko brzino drla naprej. V Stranjab je Bistrica odnesla nad Tinačevo hišo velik kos obrežja. Pri velikem jezcu za državno smodnišnico je Bistrica nagromadila cel kup lesa, ki ga je odnesla iz skladišča meščanske korporacije v Stahovici in zajela otok v kanal. Čuvaj zatvornice Primož Prelesnik je delal celo noč in pripravil pot divjajoči vodi, ki mu je grozila poplaviti hišo in gospodarska poslopja.

Občutno škodo je napravila Bistrica tudi gradbenemu podjetju inž. Dedek iz Ljubljane, ki gradi jezove na Bistrici. Voda mu je odnesla precejšnjo množino gradbenega lesa, katerega so v soboto zjutraj lovili pri zatvornicah »Titan«. Koliko pa je divjajoči vodni element napravil škode pri napolnjenih jezovih, se sedaj še ne more ugotoviti.

V soboto popoldne se je vlila nova plaha. Bistrica, ki je do popoldneva upadla pol metra, je do večera narasla za en meter, tako da je voda pljuskala preko brvi pri tovarni »Vesna«. Po kratki borbi z deročo vodo se je brv vdala in Bistrica jo je odnesla s seboj. Pri Mehinjskem mestu se je do sobote večera nakopičila velika množina dračja in drevja, katerega je Bistrica izruvala s koreninami vred. Ako bi plaha pred nočjo ponehala, bi bil most v veliki nevarnosti. Pri novotrkem jezcu je Bistrica zopet odnesla velik kos zemlje pri vrtu g. dr. Benkaviča in izpodkopala vrtno uto. Veliko škodo pa je napravila voda tudi na travniku kamniških usmiljenk na Perovem. Ze lani je odnesla 2500 kvadratnih metrov zemlje, sedaj pa le nekoliko manj, poleg tega pa je odruvala s koreninami kakih 10 visokih jesenov in jih odnesla proti zatvornicam tovarne »Titan«. Poplavlila pa je še ostali del travnika in nanj nanesla velike množine gramoza, mestoma do pol metra na debelo. Škoda je občutna.

Navljica je pa povzročila veliko strahu upravitelju kopališča. Ker zatvornice niso bile popolnoma odprte, je že v soboto zjutraj prestopila strugo in poplavlila kopališče ter vdrla v klet, vendar škode ni napravila.

Težavno reševanje mosta v Radomljah

Na cesti Mengeš—Jarše—Radomlje je Kamniška Bistrica pri mostu v Radomljah napravila veliko škodo in le poštvovalnosti radomeljskih gasilcev in vsega prebivalstva se je zahvaliti, da voda ni odnesla mostu. Pred mostom se je namreč v strugi Bistrice nagromadila velika množina drevja. Struga je bila na ta način skoro popolnoma zasuta in voda je udarila preko travnika proti hiši sedlarja Perneta, ki leži 40 metrov oddaljeno od struge. Bistrica je odnesla ves travnik in izkopala drvarnico pri Pernetovi hiši ter jo odnesla. Ogrožala je že hišo in porušila polovico ceste ter grozila odnesti most. Vaščani so uvideli veliko nevarnost in so se poštvovalno vrgli na delo. O polnoči je bila nevarnost tako velika, da so morali poklicati gasilce, ki so prihiteli pod vodstvom poveljnika g. Šraja. Posekati so morali nad 20 debelih smrek in z njimi zavarovati hišo in most, da ju voda ni odnesla.

Veliko škodo so napravili tudi hudourniki v okolici Kamnika. Nanosili so na travnike in polja cele kupe gramoza. Pri hudourniku v Novem trgu, ki prihaja iz Starega grada, so morali podreti most, prav tako tudi pri Vili Soss.

Plaz na cesti Stahovica—Gornji grad

Velika množina vode je zopet razmehčala hrib nad tovarno »Kaolin« v Črni, da se je začel polagoma vdirati. Ze lani se je na tem mestu dvakrat vdrl plaz in zasul cesto, da je bil za dalj časa nesposobna za promet. V noči od petka na soboto se je hrib pričel zopet po-

mikati v dolino in zjutraj je zasul cesto, da je za enkrat nesposobna za promet. Kljub temu, da je cestni odbor poslal precejšnje število delavcev, ki delajo nepretrgoma, bo cesta komaj koncem tega tedna prehodna.

Hude posledice povodnji v okolici Kranja

Kranj, 13. septembra.

Ze v petek popoldne je začelo po vsej Gorenjski deževati. Dež, ki je padal vso noč, je v soboto padal z vso močjo. Takega naliva ljudje že precej časa ne pomnijo. Silni nalivi in veter so napravili precej škode zlasti v oddaljenejših krajih kranjske okolice.

Mayrjeva elektrarna, ki gradi velik avtomatično gibljiv jez, je zopet močno prizadeta. Kokra je narasla nad tri metre in je odnesla leseno tramovje, betonskega dela zgradbe pa ni preveč poškodovano. Škoda najbrže ni tako občutna, kakor je bila to pri nalivu pred nekaj tedni.

Pač pa je prizadejalo silno deževje veliko nezgod v Kokriški dolini in v Jezerskem kotu. V Kokri pol in nad gostilno »pri Juriju«, sta se utrgala dva močna plazova, ki sta s kupom gruč skalovja zaprla na dveh mestih cesto Jezer—Kranj. Do danes je bila cesta za promet zaprta. Edino Paarovo avtobusno podjetje je vzdrževalo promet s prestopanjem s tremi avtomobili. K sreči ni bilo na mestu, kjer sta zasula plazova cesto, nobenih človeških bivališč, sicer bi bilo vse porušeno.

Pa tudi Sava je močno narasla. Ko se je peljal danes z avtomobilom dr. Guckler, ravnatelj »Jugočeške«, na strelišče v Struževem, ki se nahaja tik ob Savi in kjer so se vršile velike strelske tečnice »Strelske družine«, bi ga kmalu zajelo valovje narasle reke. Avtomobil so s težavo spravili na breg.

Ko se je v soboto avtobusni podjetnik gosp. Franc Paar vračal mimo Most pri Komendi proti Kranju, je cesto pokrivala tolika množina vode, da je avtomobil kar plaval in so ga s konji potegnili na suho.

Naraslo vodovje je zahtevalo tudi smrtno žrtev. Milnar in posestnik Anton Osel iz vasi Gradu blizu Cerklj je pregledoval jez ob »to« Reki, Ljer ima mlin. Hotel je odpreti zatvornice. Narasli potok pa je leseni drog pri zatvornici odlomil in potegnil ubogega mlinarja za seboj v valovje. Voda je nesla njegovo truplo notri do Cerklj, kjer so ga spravili na suho. Pokojni mlinar je bil oženjen ter zapuščal ženo in več nepreskrbljenih otrok. Star je bil šele 45 let.

Kokra in Sava sta nosili s seboj najrazličnejše predmete in živali. Ljube so opazovali v valovju deske, sode, dele svinjakov, pse, mačke in celo prašiča. Upajmo, da je bil to letos zadnji naliv, ki je napravil toliko nevarnosti in škode.

Huda povodenj v Šoštanj

Šoštanj 13. septembra.

Večraj kmalu po polnoči je začelo nad Saleško dolino deževati. Pohleven dež se je proti jutru ojačil v hude nalive, ki so v malih presledkih ves dan sipali ogromne množine vode, da so potoki mestoma že v dopoldanskih urah prestopili bregove in se nevarno razlili po poljih. Višek je dosegla voda okrog devete ure zvečer. Velunja se je pod Družmirjem razlila po polju in ob železniškem nasipu drvela proti mestu ter s tako silo polnila jarek pred kolodvorom, da se je kmalu spremenil v blatno jezero. Z enako močjo je narasla Paka in odnašala seboj tramovje, drevje, grmovje in poljske prdelke. Amaliji Zmave je raznesla že zvezano ostrežje in ga nesla proti mostu pred Cerovškom, kjer so gasilci z naporom vseh sil preprečili, da se ni zagostil in podrl most z glavno vodovodno cevjo vred. Okrog devete ure je stala razbesnela voda od Topolnika pri sodniji preko železniškega tira do Marijinega kipa na trgu Kralja Petra. Ves ta del mesta je bil pod vodo. Prehod iz gornjega dela mesta v

vedno enako odgovarjala, da je pravkar odšla z doma. Vsak petek pa je sprejemala prijatelje v svoji sobi. Konstantin, ki jo je nestrpno pričakoval, je določil da se morajo te zabave zgodaj zaključiti, da bo lahko ob eni že v hotelu. Ta pogoj ji je predpisal s prav tako določnostjo, s kakršno je izražal vse svoje želje in katerim se Arijana ni upala upreti, vključno s svojim odpornemu značaju. Toda v Rusiji se ne moreš zlepa otresti prijateljev, ki si jih povabil. Arijana je omenila »velikemu knezu« te težave. Odgovoril ji je, da ji prepušča izbiro sredstev in načina, da to doseže; tudi če pride ob eni domov, ne moreta zaspiti pred drugo, tretjo uro, on pa ne bo izpreminjal svojih navad zaradi nekaterih objestnih študentov. Ker pa je še vedno pri svojem vztrajala, je odločno pristavil, da bodo njegove duri ob tisti uri zaprte, če se torej pozna, more doma spati. Arijana je molče poslušala in se pomišljala. Konstantin Mihael je imel včasih obnašanje, ki jo je presenečalo. Navidezno ji je puščal prostost, v vseh primerih je smela napraviti, kar se ji je ljubilo, v resnici pa je imel brezmerno oblast nad njo. To jo je strašno jezilo. Skušala se je tolažiti s tem, da je Konstantin bolj nanjo privezan, kakor pa hoče priznati, sicer ne bi zahteval, da se mora vrniti domov ob določenih urah. Zaka pa ji je istočasno dovoljeval, da more ostati do jutra v svojem stanovanju, če hoče? V mislih in besedah se je puntala, toda dejanski se je vselej uklonila, da jo je bilo sram svoje strahopetnosti. Vsak teden

Vaše perilo je majhno premoženje

Ohranite si to premoženje — perite z Luxom! Blaga pena Luxa pere tudi najobčutljivejšo tkanino lepo in temeljito in nikoli ne škoduje rokam.

PODALJŠUJE TRPEŽNOST VAŠEGA PERILA!

spodnjega ni bil nikjer mogoč. Voda je napravila veliko škodo posebno trgovcem Langusu, Senici, Mravljaku in Šmigovcu, katerim je vdrla v skladišča in trgovine, kjer je poškodovano vsakovrstno blago, ki ga ni bilo mogoče več rešiti. Gostilničarju Bričniku je voda preobrnila vse sode in izlila vino. Za las je manjkalo, da ni voda v tovarni usnja dosegla električnega generatorja, kar je preprečilo s svojo motorno brizgalno mestno gasilno društvo, ki je neutrudoma črpala vdirajočo vodo in tako ubrala dragoceni stroj.

Nalive pa je spremljalo tudi hudo grmenje in bliskanje. Strela je udarila na več mestih. Proti večeru je udarila v kmeta Silvestra Goltnika pd. Požgana v Topolšici, ki je pravkar popravljal od naliva raztrti jarek, in ga ubila. Malo višje na hribu Lomu iste občine, je strela udarila in zanelila hišo kmeta Morna in jo upepelila z vsemi drugimi gospodarskimi poslopji vred. Tako groznega kresa, čigar zublji so zlovesče sikali v črno nebo, Saleška dolina že dolgo ni videla.

Škoda, ki jo je napravilo neurje, se za sedaj še ne da preceniti. Po deseti uri se je nebo umirilo in je vodovje začelo hitro padati. Vso nedeljo dopoldan so motorne brizgalne črpalke umazano vodo iz preplavljenih prostorov. Tako hude povodnji, ki bi obenem napravila toliko škode, ljudje že dolgo ne pomnijo.

Mlad vlomilec

Jesenice, 13. septembra.

V zadnjih dneh minulega tedna je vzbudila precejšno razburjenje aretacija komaj 20 let starega vlomilca Jožeta Kolmana iz Blejske Dobrave. Brezposelni dečko ima na vesti celo vrsto vlomov in tatvin. Kradel je vse, kar mu je prišlo pod roko, in ni bil v tem oziru prav nič izbirljen. V gostilni Kraup na Slov. Javorniku si je nabasal raznih jestvin, enako tudi na Koroški Beli v gostilni Žumer. Svojo tatinsko žilico je poskušal tudi na Potokih pri krojaču g. Zupančiču, kjer si je nabral več stvari. V domačem kraju na Blejski Dobravi je v gostilni Stari ukradel natakarič gđc. Perhajevi 500—Din. S perilom pa se je »preskrbel« pri g. Edvardu Fileju na Bledu. Poleg navedenih deliktov ima na vesti še nekaj manjših »krovc«. Drznega vlomilca so izsledili javorniški orožniki in so ga izročili v sodne zapore kjer si bo lahko pošteno izprašal vest in delal za storjene grehe temeljito pokoro.

Kranj

Glavni oddelk finančne kontrole v Kranju se z 31. oktobrom 1931. izseli iz sedanega lokala pred farno cerkvijo v hišo gđne Marije Roosove, to je nasproti hotela Stara pošta ali Jelena. Bodoči poslovni prostori glavnega oddelka so na najpomembnejši točki Kranja in v neposredni bližini državne pošte, pri kateri imajo polagati državne, banovinske in občinske trošarine ter druge davščine.

Claude Anet:

Arijana

Roman ruske deklce.

Zgodaj sta zapustila hotel in se zopet sestala šele pri večerji, ki sta si jo dala po večini prinašati v sobo. Včasih si je Arijana zaželela, da bi šla v kakšno odlično moskovsko restavracijo. Tam pa ni hotela jesti v posebni sobi, kakor je želel Konstantin, ki ni hotel, da bi jo videli v njegovi družbi, kar bi utegnili škoditi njenemu dobremu imenu. V Moskvi je imela vendar znanca in sorodnike, bila je iz bogate in ugledne meščanske družine in ji je bilo šele osemnajst let. Zakaj ne bi doprinesla te male žrtve v prid svojemu družabnemu položaju? Toda Arijana je s samozavestno ravnodušnostjo prezirala vse govorice, ki bi utegnile nastati zaradi njene pustolovščine. Še nihče ni bil tako brezbrizen za mnenje drugih kakor ona; ne pusti si kratiti zabave, kjer jo najde, pa naj ljudje govorijo. Samo do nekaterih študentov in študentk, svojih prijateljev, je bila obzirna, zaradi njih je postrila svojo previdnost.

Ker je bila dogovorjena s svojo najemodavko, ni dolgo časa nihče iz njenega kroga vedel o njenem dvojnem življenju, zlasti ker niso ti mladi ljudje nikoli zašli v take odlične restavracije zaradi pomanjkanja denarja. Če je kdo telefoniral, je gospodinja

je sklenila, da bo zadržala svoje obiskovalce in zamudila uro. Tako bo vsaj enkrat spala v svoji sobi. Toda vsak petek je že opolnoči postajala nervozna in neprestano je pogledovala na svojo naročno uro, ki ji jo je daroval »veliki knez«. Jedli so že ob devetih in okrog polnoči je po njenem hotenju zabava ponehala, zaključila je igranje in si izmislila nešteto izgovorov, da bi odslovila goste.

In prihitela je h Konstantinu z zardelimi lic od mraza, oči pa so je bleščale izpod krznate kape. Z nemarnim zadržanjem in porednim obrazom, še polna veselih dovtipov in duhovitih domislic je vstopila. Z njo je stopila vesela mladost v sobo, v kateri je Konstantin leže na divanu sanjal, čital in kadil. Skupno sta bila čaj, ona mu je pripovedovala o preteklem večeru, in ko jo je poslušal, je strmel, kaj se je vse dogajalo na teh petičnih sestankih! Arijanina soba se je izpremenila v prizorišče burnih ljubzenskih pustolovščin, vse moskovsko življenje se je tako rekoč tam strnilo. Medtem ko se je slačila, je v kratkih besedah opisala glavne osebe in podala o njih brezprimerne slike. In še v postelji je dopolnila svoje presenetljive zgodbe. Konstantin jo je poslušal z zanosom.

»Najbolj pametno bi bilo,« je pomislil, »da bi človek ostal v svoji sobi in poslal do dekletce v svet, od koder bi vsak večer prinesla domov najpestrejšše slike. Najnavadnejše reči zadobe vsebino in lepoto, če jih gledaš z očmi tega otroka.«

In pri nas?

V dunajskem listu »Neues Wiener Journal« piše izkušeni dunajski časnikar dr. Edmund Wengraf o avstrijskih razmerah med drugim tudi to-le:

»Nikjer v Evropi ni tako malo samostojnosti in podjetnosti kakor pri nas. Vsi drugi hočejo kvišku, hočejo obogateti, hočejo priti do moči in veljave — mi Avstrijci pa hočemo biti predvsem »preskrbljeni«. (Kdo se tu ne spominja na globoko hrepenenje naših ljudi po »službi« in po pokojnosti?) Mi vzgajamo svoje otroke zaradi preskrbi, mi jih ne pošiljamo v šolo, da pojdijo dobro pripravljeni in korajžni v svet, ampak zato, da najdemo miren in varen kotiček (»službo«) kolikor mogoče blizu doma. Tak je naš življenjski vzor. Vsak Avstrijec starega kova bi rad napravil iz vsakega mladega Avstrijca — uradnika! Naš življenjski vzor je preskrba in naš državni vzor je uradniška država. Zato pa nikakor ne moremo biti kos trdim zahtevam današnje povojne, raznih kriz prebogatih. Mi nimamo prav nobenega poguma za nove življenjske oblike. In naša mladina je zato tako pobita in potrta, ker ni več dosti možnosti priti do »preskrbe«.

In pri nas? Ali je kaj drugače?

Napredek obrtništva

Gornja Radgona, 12. sept.

Banska uprava (urad za pospeševanje obrti v Ljubljani) je v juniju priredila prikrejvalni tečaj za čevljarje, ki ga je posejalo precejšnje število domačih mojstrov in je na splošno zadovoljstvo prav dobro izpadel. V petek, dne 11. t. m. pa se je otvoril danski in moški prikrejvalni tečaj za krojače in šivilje, katerega vodi gospod Knafelc Alojz, strokovni učitelj iz Ljubljane. Otvoritev je prisostvoval tudi združni inšpektor iz Maribora g. Založnik. Tečaj bo predvidoma trajal 6 do 8 tednov. Vrši se v posebni sobi gostilne »Pri ledenici«, ker so v njej vsled pouka zasedeni vsi razredi. Obisk je prav zadovoljiv; poseja ga 13 mojstrov in vajencev krojačev in 19 šivilj. Da je bil tečaj res potreben, se vidi po tem, da ga obiskujejo ne samo mojstri iz Gornje Radgone, temveč tudi mojstri iz oddaljenih sosednjih far, kar iz Negove in Apač.

Radi stalno menjajoče se mode posebno pri šiviljah, deloma tudi pri krojačih, se je že zdavnaj pokazala potreba prirediti slične tečaje oblačilnih strok, kar ravno tu na meji se je čutila že občutna konkurenca inozemskih obrtnikov, ki silijo s svojimi izdelki preko meje in odjedajo zaslužek domačinom. Sedaj bo pa to tudi minilo, ker v tem tečaju se bodo mojstri kakor tudi pomočniki seznanili s prikrejvanjem po najnovejših modelih, kar bo v splošno zadovoljstvo tukajšnjih tržanov kakor tudi v gneten dobiček mojstrom oblačilne stroke.

Zasluga, da sta se priredila oba tečaja, pripada agilnemu odboru obrtne zadruge oblačilne stroke v Gornji Radgoni, ki je še ravno ob pravem času opazil pretečo nevarnost s strani nemških stanovskih tovarišev. Tudi ostali obrtniki bodo morali uvideti resničnost pregovora: »Kdor ne napreduje, nazaduje.«

Jz drugih banovin

Strašen orkan nad srednjo in severno Slavonijo

Ze v naši nedeljski številki smo poročali o hudih nalivih v naši banovini, ki so grozili s poplavamami posebno okoli Škofje Loke. Približno istočasno je razsajal strašen orkan nad Slavonijo, ki je napravil ogromno škodo. Strašen dež in veter sta prekinila vse telefonske vezi Osjeka z Beogradom in Zagrebom, v okolici Našice pa je popolnoma stolkel vse vinograde, tako da ni ostalo na trtati niti grozdja, niti listov. Prav tako je uničil na polju vso koruzo. Ruval je iz zemlje stara drevesa, razkrival hiše in gospodarska poslopja in napravil takšno škodo, da se še dolgo ne bo mogla popraviti. Pri tem je zahteval orkan tudi dve smrtni žrtvi, dočim je mnogo prebivalcev hudo ranjenih. Poleg ogromno množice dežja je še padala toča, ki je uničila še to, čemer je prizanesel vihar. Posebno prizadeti so prebivalci Našice, Čepina in Erduta, kjer so ubogi kmetje ob vse pridelek.

Katastrofa na Tisi

V soboto je kakor tudi drugod, razsajala v Vojvodini strašna nevihta z ogromnimi nalivi. Iz pristanišča Stari Bečej je malo pred nevihto odplula proti Novemu Bečeu manjša stara ladja »Stari Bečej«, ki jo je kmalu nato zajel strašen vihar. Krmar Krstonošić se je trudil z nečloveško močjo, da bi ladjo obvaroval nesreče, toda velikanski valovi so preplavili ladjo in voda je udrila v prostore za stroje, kjer je pogasila ogenj pod kotli. Krmar je uvidel, da je nesreča neizogibna, če ne dosežejo hitro obale, zato je skušal prikrmariti ladjo do brega. Toda valovi so bili vedno hušji, tako da so morali spraviti potnike iz kabin na krov. Med tem pa je voda udrila v notranjost ladje. Spustili so z ladje rešilni čoln, toda potnikov je bilo preveč, zato so hoteli rešiti najprej ženske in otroke. Ko je čoln že odrinil od ladje, so nekateri potniki v smrtnem strahu skočili vanj. Pri tem pa se je čoln prevrnil in v valovih je našlo smrt približno 12 potnikov. Imena vseh ponesrečencev še niso ugotovljena. Komisija, ki je preiskala nesrečo, je ugotovila, da krmarja ne zadene nikakva krivda, nasprotno, da je s svojim junaštvom rešil smrti pet otrok, ladjo pa popolnoma pogube.

Aretacija odličnih trgovcev in bančnikov v Kumanov

Danes prav gotovo niso zlati časi za trgovino in zato se nihče ne čudi, če izve, da je prišel kak trgovec ali celo banka v konkurz.

Jz Dravske banovine

d Sprejemi pri banu. V torek 15. t. m. odpadejo sprejemi pri banu Dravske banovine g. dr. Marušiču Dragu.

d Gospod podban dr. Pirkmajer 15. t. m. ne bo sprejemal strank, ker bo odsoten.

d Banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu objavlja dodatno k svojemu razpisu šolskega leta, da znaša po odredbi kraljevske banske uprave v Ljubljani oskrbnina v šolskem letu 1931-32. za plačujoče učence mesečno 400 Din. Nekaj mest je brezplačnih oz. za polovico plačila in se bodo oddala pridnim sinovom manj premožnih in revnejših posestnikov in pa drugim ubožnim učencem.

d Ciril Metodove podružnice in narodni borci! Kupujte in razpečavajte žalni kolek z dne 20. septembra 1908! 2105

Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 765,7, termometer 7,2, relativna vlaga 90%, tiho, megla, dež (0,1 mm), v Mariboru je kazal barometer 766,9, termometer 8, relativna vlaga 96%, tiho, oblačnost 10, dež (0,6 mm). Vsa opazovanja ob 7. uri jutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 15,4 (6,4), v Mariboru 14,6 (8), Zagrebu 20,6 (1), Beogradu 19,1 (8,9), Sarajevu 22,8 (7), Skoplju 27,5 (7,8). V oklepajih označena je najnižja temperatura.

Ljubljana

Torek, 15. septembra 1931. Nikodem m. Pravoslavni, 2. septembra: Mamant.

Nočno službo imajo lekarne Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Sp. Šiški.

■ Sokolsko društvo Ljubljana III. za Bežigradom obvešča svoje članstvo, naraščaj in deo, da se je zopet pričela redna telovadba po naslednjem urniku: Člani: torek, petek od 20. do 21. ure. — Članice: ponedeljek, četrtek od 20. do 21. ure. — Moški naraščaj: torek, petek od pol 19. do pol 20. ure. — Ženski naraščaj: ponedeljek, četrtek od pol 19. do pol 20. ure. — Moška deca: torek, petek od pol 18. do pol 19. ure. — Ženska deca: ponedeljek, četrtek od pol 18. do pol 19. ure zvečer. Vpisovanje novih članov, naraščaja in dece obojega spola je vsak dan na letnem telovadišču v tajništvu od 7. ure dalje. Za vpis se je javiti bratu načelniku. Vse dosedanje telovadce pozivamo, da se točno udeležujejo telovadbe, starše bežigradskega okraja pa da pošljejo svojo deco v sokolske vrste.

■ Društvo za zgradbo sokolskega doma v Sp. Šiški sklicuje izredni občni zbor na dan 20. septembra 1931 ob pol 9. uri v prostorih hotela Bellevue. Dnevni red: Zgradba sokolskega doma.

■ Razpis gledališkega abonmaja. Vse interese in prijatelje ljubljanskega Narodnega gledališča opozarjamo, da se sprejema v veži

dramskega gledališča gledališki abonma za novo sezono. Od danes naprej so interesentom vsi sedeži na razpolago, ker se za lanske abonente ničesar več ne rezervira. Z ozirom na bogat repertoar, ki je določen za letošnjo sezono tako v drami kakor tudi v operi in z ozirom na velike ugodnosti, ki jih nudi gledališki abonma glede cen vstopnicam, vabi uprava k podpisu. Obenem uprava sporoča, da razven uradniškega abonmaja ne bo dovoljevala nobeni skupini kakih posebnih ugodnosti, odnosno blokov za znižane cene vstopnicam. Kdor želi imeti ugodnosti pri cenah, naj podpiše abonma.

■ Foto-aparati in vse foto-potrebščine v največji izbiri in pod najugodnejšimi cenami pri »Jugosport« r. z. o. z. v Ljubljani, Miklošičeva c. 34 (preje Razberger). 1438

■ Novo stanovanjsko poslopje. Svoječas se je že v časopisju uporočalo o nameri Hranilnice Dravske banovine, Ljubljana, da zgradi njen Pokojninski zaklad na križišču Igriške in S. Gregorčičeve ulice novo petnadstropno stanovanjsko zgradbo, opremljeno z vsm modernim vlemestnim komfortom. Do uresničenja je že prišlo. Dne 10. t. m. je bila I. javna pismena ofertna licitacija za oddajo raznih del. Razume se, da je bilo zanimanje s strani podjetnikov za prevzem teh del precejšno. Ponudbe so se jako razlikovale in so se dela oddala kot najnižjemu ponudniku stavbeniku g. Zupan-u Miroslavu, ki je svojo sposobnost že dokazal z brezhbno zgraditvijo večjih stavb, kakor: Trgski dom in gostilničarski dom v Ljubljani, Občinski dom v St. Vidu nad Ljubljano, šola v Preski, Kopališče SK Ilirije, itd. S kopanjem temeljev se je pričelo takoj 10. t. m. popoldne. Hranilnici Dravske banovine pripada polno priznanje, ker s postavitvijo take zgradbe vsaj deloma pomaga k rešitvi stanovanjske krize in na drugi strani zopet pripomore k ublažitvi brezposelnosti. Nova stavba bo tvorila s priklopnitvijo k ostalim trem palačam Pokojninskega zaklada Hranilnice Dravske banovine impozantno harmonično zaključeno celoto zase, ki bo mejila na Gradišče, Igriško in S. Gregorčičevo ulico. Kakor že omenjeno, bo stavba petnadstropna, in sicer le deloma, ker bo imela dve terasi za solnčenje. Vseh stanovanj bo štiriindvajset: 12 dvosobnih, 7 trisobnih, 3 štirisobna in dve samski stanovanji. V stanovanja bo vpeljana elektrika, plin in telefon. Dalje bo stavba imela dvojne stopnišče, dve osebni in dve tovorni dvigala. Poslopje bo do drugega leta v tem času dogotovljeno za vselitev. V interesu splošnosti moramo z veseljem pozdraviti dejstvo, da Hranilnica Dravske banovine, prej kranjska hranilnica, nadaljuje tudi v tem pogledu z izvrševanjem svojih plemenitih nalog, ki si jih je zadala že ob svoji ustanovitvi leta 1820.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1

■ Na drž. konservatoriju v Ljubljani bo letos zopet poučeval g. dr. Rupel Mirko srbohrvaščino po tri ure na teden in to v dopoldanskih urah. Gospod prof. Jože Prezelj pa bo poučeval francoščino po dve uri na teden. Gojenci in gojenke, kateri se še niso prijavili za ta dva jezikovna pouka, se lahko prijavijo še v prihodnjih dneh od 4. do 5. ure v ravnateljevi pisarni. Prva ura pouka v francoščini je 15. t. m. Ure pouka v srbohrvaščini pa se določijo pozneje, ako izve g. profesor svoje ure na gimnaziji.

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 2577! 1470

■ Pevski zbor Glasbene Matice. Drevi ob 20. uri vaja vsega mešanega zbora.

■ Iz bolnice. 20letna dijakinja obrtne šole Marica Pintarjeva je v Jančevi gostilni, kjer je na hrani, naletela na tepež, pri katerem jo je nekdo sunil z nožem v glavo. — 25letnega posestnikovega sina Antona Kunšiča iz Perenike pri Gorjah je v nedeljo zvečer nekdo v domači vasi ustrelil v levo nogo. — 26letno dinarico Marijo Novljanovo iz Malega Mlačeva pri Grosupljem je sosed udaril s palico po levi roki in jo ji zlomil. — 30letna posestnikova hči Marija Hartmanova iz Suhe pri Stari Loki je padla z voza in si poškodovala levo roko. — 24letnega hlapca Josipa Žvana iz Srednje vasi pri Bohinju je neznan moški zabodel z nožem v prsa; napadalec je orožništvo že aretiralo. Vse poškodovance so prepeljali z rešilnim vozom v splošno bolnico.

Dr. Srečko Puher

2090

zobozdravnik

Gregorčičeva ulica št. 32

Telefon 20-70

zopet redno ordinira.

■ Oblike najnovejšega kroja pri »Gentlemen« Miklošičeva 18. Angleško blago v zalogi. — 1498

■ Afera z zaplenjenim mesom. V soboto je nadzornik mestnega dohodarstvene urada Fortič zaplenil na Vodnikovem trgu okoli 110 kg mesa, ki je baje prišlo mimo mitnice v mesto. O tem mesu so se raznesle vesti, da je neužitno. Kakor pa nam poroča mestno tržno nadzorstvo, je preiskava dognala, da je meso užitno. Tudi ni bilo vlihotapljeno, ker je imelo kontrolni žig, so ga organi dohodarstvene urada prezrli. O aferi nam je bilo obljubljeno uradno poročilo.

■ Znižanje cen mesu in kruhu. Mestno tržno nadzorstvo je dalo mesarjem nalog, da znižajo cene mesu do 16. t. m. Obenem je opozorilo peke, da morajo z jutrišnjim dnem prodajati kruh po cenah, določenih po ministrski odredbi. Beli kruh bo od danes naprej stal mesto sedanjih 5-20 Din 4 Din, črn pa mesto 4-60 Din 3-50.

■ S policije. Policijski upravnik Kerševan je nastopil včeraj svoj redni dopust in ga nadomestila policijski svetnik Pestevšek.

■ Poplava v Ljubljani. V soboto je radi hudega naliva voda med Levčevu in Kocenovo ulico tako zelo narasla, da je udrila v nekatere hiše in jih poplavlila.

■ Karambol na Tržaški cesti. Služkinja Marija Piškova se je peljala s kolesom po levi strani Tržaške ceste proti Viču. Pri hiši št. 12 je privozila nasproti četa vojaških biciklistov. Piškova se je v zadnjem hipu hotela ogniti na desno, istočasno pa je neki vojak omenjene čete krenil na levo in tako se je zgodilo, da sta vojak in Piškova trčila drug ob drugega in si poškodovala kolesa. Piškova si je vrh tega raztrgala nogavice in krilo.

■ Nesreča na Kongresnem trgu. V nedeljo popoldne sta po končani tomboli na Kongresnem trgu nalagala uradnik v pokoju Ivan Škrjanc, stanujoč na Bleiweisovi cesti 25, in zasebnik Josip Mihelič, stanujoč v Središki ulici 1, pohištvo na tovorni voz. Ko je bilo že vse naloženo, je po nesreči padla z voza končnica postelje in udarila zraven voza stoječega 8-letnega Borisa Šego, stanujočega v Florjanski ulici 24. Deček se je onesvestil in so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v splošno bolnico.

■ Tatvine. Krznarju Josipu Dolencu je bil ukraden raz osebne avtomobila pred neko gostilno v Kopališki ulici plašč, vreden 750 Din. — Kavarnarju Karlu Polajnaru je bil izpred kavarne »Prešeren« ukraden stol, belo pleskan, vreden 96 Din. — Zidarskemu pomočniku Filipu Koželju je bilo ukraden z nove stavbe na Vodovodni cesti kolo, vredno 1000 Din. — Franu Breznovcu je bila ukradena v neki gostilni v Kolodvorski ulici rožna potniška torba, v vrednosti več sto dinarjev. — Delavcu Janezu Čibeju je bil ukraden iz stanovanja na Vodovodni cesti kovčeg z razno obleko, v vrednosti 1000 Din.

Maribor

m Ljudska univerza. V petek 9. oktobra se vrši koncert opernega tenorista Svetozarja Banovca iz Ljubljane.

m Obletnica preboja solunske fronte. Kakor smo že javili, praznuje Združenje rezervnih oficirjev in bojnikov danes ob 10. uri dopoldne na Trgu svobode svojo krstno slavo, združeno z molitvami za padle junake na solunski fronti. Na današnji dan pred 13. leti so prebili srbski vojaki in jugoslovanski dobrovoljci solunsko fronto in zadali s tem smrtni udarec osrednjim silam, nam Jugoslovanom pa so prinesli svobodo. Dolžnost naše javnosti je, da prisostvuje v kar največjem številu današnji svečanosti in da počasti spomin padlih junakov. V slučaju slabega vremena bo slavnost na verandni restavraciji pivovarne Union.

m Bivanje šefa vojaške sanitete v Mariboru. Kakor smo na kratko že poročali, je prišel v petek v Maribor na inspekcijo šef vojaške sanitete g. general dr. Stajič. Popoldne si je v spremstvu docenta g. dr. Ivana Matka ogledal tukajšnje bolnišnice. Nato je obiskal našega generala in pesnika g. Rudolfa Maistra. V soboto je bil z g. dr. Matkom v Rušah in na Fali, zvečer pa mu je g. docent priredil pri »Orluc« intimno večerjo, katere so se poleg tukajšnjih zdravnikov udeležili tudi razni odlični predstavniki civilnih in vojaških oblasti.

m Kirurg dr. Mirko Černič zopet redno ordinira v sanatoriju v Gosposki ulici 49. 2095

m Napad v Kungoti. V nedeljo popoldne se je mudil tukajšnji mesarski pomočnik Franc Rat v gostilni Termut v Gornji Kungoti. Ko se je hotel vrniti v mesto, je opazil, da so gume njegovega kolesa prazne in ker ni imel žrpalk, si je izposodil eno z nekega kolesa, ki je stalo pred gostilno. Med napolnjevanjem so pa prišli iz gostilne štiri mlajši neznanci in ga ozmerjali ter oklofutali. Rat je s kolesom pobegnil, napadalec pa so mu sledili in ga pri Spodnji Kungoti dohiteli ter znova napadli. Pobili so ga na tla ter ga bili z nogami, eden ga je pa tepel s sesalko po glavi. Šele po velikem naporu se mu je posrečilo uteči, pustil pa je na cesti 700 Din vredno kolo in 80 Din vreden klobuk. Ko se je pozneje vrnil, je opazil, da so napadalec oboje odnesli. Rat ima več ran na glavi, licu, nosu in drugod, prebito spodnjo ustnico in čuti tudi notranje bolečine. Prvo pomoč so mu nudili na reševalni postaji. Po Ratovi izpovedi, so bili napadalec najbrže mesarski pomočniki iz Krčevine.

Gelie

* Planinske kočje Savinjske podružnice SPD v Celju in sicer Kocbekov dom na Korošici in Frišaufov dom na Okrešlju bodo zatvorili v sredo 16. t. m., dočim sta kočji v Logarski dolini vse leto odprti.

* Stanje Savinje. V nedeljo so začeli Savinja in njeni pritoki zopet padati, tako da je največja nevarnost odstranjena. Škoda po povodnji pa je velika, zlasti je tokrat odnašalo mnogo lesa, ki so ga revni sloji iz mesta in okolice pridno lovili. V Celje bi moral priti velik ciklus, pa radi poplavljenega Glazije ni mogel postaviti šotorov.

* Borza dela v Celju išče 5 hlapcev; 2 krojača, po 1 mizarja, poljskega delavca, čevljarja, slikarja, železostugarja, 2 kovaška ter mizarjska in 1 kamnoseškega ter krojaškega vajenca, 17 kmetijskih dekel, 7 služkinj 6 kuharic, 2 gostilniških kuharic, 2 gostilniški služkinji, po 1 kmetisko varuško, likarico, šiviljo, varuško, šiviljsko vajenka.

Novo mesto

Kolesarske. Na mali šmaren je v mraku pridružen izpod Gorjancev neznan kolesar brez luči ter v Gotni vasi pred Matkovo gostilno z vso silo zavozil v uradnico tuk. sreskega načelnika, gđc. Hedo Unterlugauerjevo in jo podrl. Strgal ji je obleko, dobila pa je tudi tolikšne poškodbe, da je morala v žensko bolnico. — Pred Kastelčevno trgovino v Kandiji je avto zavozil v kolesarja, ki je še pravočasno odskočil, dočim je kolo padlo pod avto in ga je lastnik precej zmrvarjenega pobral ter odnesel v popravilo.

Preprečena požarna katastrofa. V četrtek okoli pol trih popoldne so plezali otroci posestnika Ivana Kostreva v Veliki Bučni vasi po tepki poleg domače hiše. Na drevesu pa so opazili, da v bližini gori. Otroci so zakričali in že je vedela cela vas, da gori. Prihiti so sosedni Kamenčani s svojo novo motorno brizgalno ter s sigurnim in pravočasnim nastopom rešili vso vas preteče ognjene nesreče.

Vojno streljanje bo imel 1. bataljon 40. pešpolka v dneh 18., 21., 23. septembra in 2. oktobra na prostoru Igljenik—Vrh—Dolž in vzhodno te črte. Smer streljanja bo Vrh—Igljenik. V interesu lastne varnosti se prebivalstvo opozarja na to, da ne pride do nesreče.

Tatvine. Izpred lastne hiše je izginilo več kosov blaga trgovskemu zastopniku Kleindienstu v Kandiji. — V Hrovatovi gostilni na Ljubljanski cesti je nekdo odnesel gramofonski bobenček, ki so ga kasneje staknili pri nekem na dopustu se mudečem vojaku.

Novomeško šolstvo. Na realni gimnaziji je letos vpisanih 280 dijakov in 137 dijakinj, skupno 417; na meščanski šoli 55 dečkov in 63 deklic, skupno 118; na deški osnovni šoli 263 učencev, na dekliški osnovni šoli 169 učenek in v otroškem vrtcu 55 otrok. Skupno torej obiskuje novomeške šole 1022 oseb obeh spolov.

Dva soda vina v Krko. Vinogradnik Baretič iz Šmarjete je peljal v mesto dva soda vina. V Ločni sta se mu splašila konja pred avtomobilom, zavila na polje, voz se je prevrnil in oba soda sta strkijala po bregu v bližnjo Krko. Obupani lastnik je alarmiral kmete, ki so mu s težavo izvlekli iz vode oba soda k sreči nepoškodovana.

Dolenjske Toplice

Vinogradi kažejo izvrstno letino. Vinogradniki se že pripravljajo na bližnjo trgatve ter obirajo od dežja razpočeno in nagnito grozdje. Če ne bodo prezgodaj prišli s splošno trgatvijo, kakor običajno, je pričakovati ne le obilnega, temveč tudi kvalitativno dobrega pridelka.

Pri padcu z drevesa pri obiranju jabolk se je zlomil desno roko v zapestju 12-letni deček Slavko Pirc. Domači zdravnik dr. Konvalinka mu je dal roko v gips.

Kopališka sezija se bliža svojemu koncu. Kopališče je otvoreno še do konca meseca septembra.

Kamnik

Gradbeno gibanje je letos v Kamniku in okolici prav izhvalo. Največ zidajo seveda na Zaprcah v novi stanovanjski koloniji med mengeško in domažsko cesto. Ta razmeroma velik prostor bo v nekaj letih popolnoma zazidan z ličnimi enonadstropnimi hišami. V teku tega leta je bilo dograjenih 5 hiš, nekaj pa jih bo še pred zimo. Okrog hiš so že povsod prav lepo urejeni vrtovi z zidanimi ograjami. Gradnja se bo na tem prostoru še pospešila, ko bo še letos napeljana elektrika; odločilnega pomena pa bi bila napeljava vodovoda, kajti pomanjkanje vode na peščenem prostoru zelo ovira zidavo. Tudi v Mekinjah zidajo precej. Pa tudi tu dela vprašanje vodovoda velike preglavice. Seveda Kamničani v tej splošni gradbeni sezoni ne drže rok križem. Nasprotno prav pridno zidajo, popravljajo in polepšujejo svoje hiše v mestu in v predmestjih. Več kot polovico hiš po mestu so letos prepleksali, tako da izgledajo sedaj prav lepo. Na Grabnu zida g. Megler novo pošto poslopje, v katerem bo nastanjeno tudi orožništvo. Poslopje bo kmalu pod streho. V bližini kolodvora dovršujejo prezidavo znane restavracije Rode, ki bo prezidana v prvovrsten hotel s številnimi sobami in lepimi prostori. Veliko popravil je izvršila v zadnjem času mestna občina, ki je popravila mestno orodjarno na Grabnu, siromanišnico itd. Javna dela so sedaj v polnem razmahu. Zivahno delo na cesti Kamnik—Stahovice gradi jezove na Kamniški Bistrici.

Kočevje

Redkost. Na vrtu župana občine Stara Cerkev občudujejo 11-letje figovo drevo s popolnoma zrelimi sadeži. Za kočevsko podnebje je to izreden slučaj.

Konec šahovskega turnirja. Šahovski turnir za prvenstvo Kočevja se je končal s sledečimi rezultati: Sartory, Bizjak in Rustja po 7 točk od devetih, Stofa in Marinič 4 in pol, Ljubič 4, Šrakar 3 in pol, Ledenic in Langof 3, Brunstainer 1 in pol. Za prvaka je bil po žrebu določen akademik B. Sartory.

Ukradeno kolo. Gospodu Marnu Alojziju iz Mahovnika je bilo pred gostilno »Pri solncu« ukradeno skoro novo moško kolo znamke Opel v vrednosti Din 2000. Sprednje kolo je rumeno pobarvano. Lastnik obljublja onemu, ki izsledí tatu, 500 Din nagrade.

Nov vodni rezervoar. V Kočevski Reki bodo te dni začeli graditi vodni rezervoar prostornine 100 m³.

Kulturna organizacija Nemcev. Pred dnevi so imeli kočevski Nemci številno obiskano sestanko, na katerem so ustanovili podružnico Švabsko-nemškega »Kulturbunda«. Izvoljen je bil obsežen odbor z odvetnikom dr. H. Arhom na čelu. Za večje vasi so bili izvoljeni posebni zaupniki, tako da bo društvo delovalo po vsem Kočevskem.

Bled

d Poučno skioptično predavanje o Julijskih alpah na Bledu. V nedeljo 4. oktobra bo imel ob 3. uri popoldne v dvorani kina »Bled« znani propagator naših planin, gospod dr. Julij Kugy iz Trsta skioptično predavanje o Julijskih alpah. Z ozirom na važnost tega strokovnjakega predavanja smo prepričani, da bo vzbudilo ne samo med našimi planinci veliko zanimanje, temveč tudi med tujsko prometnimi interesi.

Z velike skupščine CMD v Laškem

Laško, 14. septembra.

Včeraj se je vršila v Laškem redna velika skupščina Družbe Sv. Cirila in Metoda. Skupščino je otvoril predsednik dr. Kušej, ki je pozdravil podbana dr. Pirkmajerja, zastopnika ljubljanske mestne občine občinskega svetnika Likozarja, sreskega načelnika Pinkavo, predstojnika sodišča dr. Pernata, župana dr. Roša, notarja dr. Prislana, zastopnika SKJ Smerinika iz Celja, stare narodne borce: dr. Krašovec iz Celja, šolskega nadzornika Potočnika, ge. Svetkovo, Šentjurčev in Bevkovo, delegate, zlasti one iz obmejnih krajev, in vse udeležence. Zatem je predsednik dr. Kušej govoril o CMD pred prevratom in po prevratu.

CMD je tudi v preteklem letu posvečala posebno pozornost ohranitvi naše narodne posesti. V preteklem letu je delovalo 88 podružnic, 5 več kakor leta 1929. Najmarljivejša je bila zopet šentpeterska ženska podružnica v Ljubljani. Število podružnic je tudi za naše okrnjeno slovensko ozemlje veliko premajhno. Treba bi bilo speče zopet zdraviti in nove osnovati v vsakem večjem kraju, kjer jih doslej ni bilo.

Predsednik dr. Kušej se je spominjal vseh v preteklem letu umrlih članov, zlasti pa pred-

sednika CMD Aleksandra Hudovernika, katerih spomin so zborovalci počastili s trikratnim vzklikom »Slava!« G. predsednik je zaključil svoj pomemben govor z besedami: Naša družba je danes edina vseslovenska obrambna organizacija. Ako pravilno cenimo Slovenstvo kot najbolj ogroženi zapadni del Jugoslovanstva, bomo tudi pri najskromnejših dohodkih našli mal dar, da ga položimo na žrtvenik za združene cilje. Zanimanje zanje je treba zanesti v široke sloje naroda, da bodo prispevki mnogoštevilni, dasi po zneskih skromni. Ljubezen do najbednejših naj nas združi v skupnem delu v korist naši družbi! Skrbite vsi za to, da bo ta ljubezen globoka in radodarna!

Skupščino so pozdravili župan dr. Roš, podban dr. Pirkmajer, zastopnik SKJ Smertnik, občinski svetnik Likozar, dr. Božič in šolski nadzornik Potočnik. Predsednik dr. Kušej je prebral udanostno brzojavko, ki se je odposlala s skupščine Nj. Vel. kralju in nato pozdravne brzojavke skupščini, ki so jih poslali gradbeni minister dr. Kramer, ljubljanski župan dr. Puc, odbornik dr. Dereani in podružnice z Jesenic, Črnomlja in Kočevja.

Tajniško poročilo je podal inž. Janko Mač-

kovek, ki je med drugim izvajal: Medtem, ko vidimo v Jugoslaviji odkrito podpiranje nemškega manjšinskega šolstva, so se prilike v Avstriji zopet poslabšale. Na 30 utrakovističnih šolah učitelji sploh nimajo usposobljenega izpita za slovenski pouk, niti se slovenščina v splošnem kot učni predmet ne podučuje. Svoječasno na široko razglašena kulturna avtonomija, ki naj bi jo bili deležni koroški Slovenci, je naletela na najostrejši odpor baš pri onih strankah, ki so jo prvotno predlagale pri koroškem deželnem zboru.

Iz blagajniškega poročila je razvidno ugodno finančno stanje družbe. Na predlog nadzornika g. dr. Ravniharja je bila sprejeta razrešnica blagajniku, kakor tudi vsemu odboru s pohvalo.

Pri volitvah petih članov v družbeno vodstvo so bili izvoljeni: dr. Ernest Dereani, inž. Janko Mačkovšek, Ivan Prekoršek in Miro Senekovič. Namesto umrlega g. Aleksandra Hudovernika je bil izvoljen Fran Jamšek. V nadzorni odbor so bili izvoljeni: dr. Vladimir Ravnihar, Matija Rode, Albert Sič, Martin Majcen in Evgen Lovšin, v razsodišče pa Matija Marinček, Fran Pahernik, dr. Fran Tekavčič, dr. Janko Žirovnik in dr. Lasič.

Lepa narodna manifestacija na bregu Mure

Prireditve narodne obrane v Gornjem Cmureku

Maribor, 14. septembra.

Včeraj je doživela Narodna obrana v Gornjem Cmureku na skrajni državni in narodnostni meji ob zeleni reki Muri velik uspeh, ki je celo prekosil prireditve v Apačah dne 2. avgusta t. l.

Na prostranem, lepo okrašenem dvorišču graščine bivšega nemškega grofa Stubenberga, ki je sedaj last domačina g. Malija, se je popoldne zbrala večstisočglava množica, obmurskih Slovencev, ki se je naslajala ob petju pevskega društva »Jadrana« iz Maribora, pod vodstvom pevovodje g. Laha, godbe itd. Z veselico je bil združen tudi nekakšen narodni tabor, na katerem so govorili predsednik tamkajšnje N. O. g. šolski upravitelj Cujnik; okrajni glavar g. banski svetnik dr. Marko Ipavc iz Maribora in predsednik okrajnega in krajevnega odbora N. O. v Mariboru g. prof. Robert Kenda. Vsem

trem govorom so sledili navdušeni vzkliki: »Živel kralj Aleksander!« »Živela Jugoslavija!« »Živela slovenska pesem!« itd. Med navzočimi je bilo celo tudi nekaj Nemcev.

Iz Maribora sta pripeljala v Gornji Cmurek izletniki dva avtobusa. Sprejeli so jih domačini z velikim navdušenjem in graščak g. Mali jim je razkazal svojo graščino s krasnim razgledom preko vsega Murskega polja v sosednji Avstriji, ki je bilo pred nekaj stoletji še vse slovensko. Iz daljave skrajnega obzora se je oziral semkaj tudi veliki grad, v katerem se je l. 1918. skrival zadnji avstrijski cesar Karl, preden je za vselej zapustil zemljo svojih pradedov. Prisrčno in iskreno je bilo tudi slovo.

Lep moralni in gmotni uspeh prireditve naj vzpodbuja tamkajšnjo N. O. k še nadaljnjemu delu, da se popolnoma narodno utrdi naša nekdanja že omajana meja ob zeleni Muri.

Roparski napad na Brinju

Dva neznanca sta napadla pleskarskega pomočnika Pečnika in ga oropala

Pleskarski pomočnik Franc Pečnik, stanujoč v Gamelnjih, je prijavil policiji, da sta ga davi ob 1. napadla na Brinju na Dunajski cesti dva neznanca moška in mu odvzela listnico s 1120 dinarjev.

Pečnik se je ob 1. uri vračal iz Ljubljane proti Ježici. Šel je skozi Brinje po levem hodniku in je vodil z roko kolo, ker ni imel luči. V bližini tkz. Križa sta mu prišla naproti neznanca, ki sta se izdala za dektiva. Večji ga je vprašal, odkod prihaja, kam gre, kje dela in ga slednjič pozval na policijo. Se prej mu je preiskal vse žepke, rekoč: »Če nimate mogoče kak revolver.« Odvzel mu je listnico in jo spravil v svoj zadnji hlačni žep. Nato sta ga oba neznanca odvedla po stranski poti v smeri proti Vodovodni cesti. To pa je postalo Pečniku sumljivo in se je začel upirati. Neznanca pa se nista dala motiti, temveč sta mu vzela še dežni plašč.

Manjši je celo odprl nož, s katerim mu sicer ni zagrozil, vendar pa se je tega Pečnik tako prestrašil, da je začel vpiti na pomoč. Večji ropar ga je nato zagrabil za vrat in mu zapretil: »Če ne molčiš, te takoj zadavim!« Roparja sta mu nato vrnila dežni plašč in zbežala proti kamniški progi, kjer sta izginila v polju.

Po Pečnikovem pripovedovanju je bil eden izmed napadalec okoli 25 let star, drugi pa okoli 20 let. Ker sta mu svetila v obraz z malo žepno električno svetilko, je bil tako zaslepljen, da ju ni mogel videti v obraz. Po izgovorjavi bi ugotovila biti z Gorenjskega. O ropu so bile obveščene vse stražnice.

Kakor smo poučeni, je imela policija opraviti že z dvema sličnima slučajema, pri katerih se je pozneje ugotovilo, da se inkriminirana dejanja sploh nista izvršila. Zato je treba sprejeti take prijave z vso rezervo.

Avtomobilska nezgoda pri Kranju

Kranj, 13. septembra.

Danes dopoldne se je pripetila blizu tovarne »Prešeren«, na klancu pri Fidru znatna avtomobilska nezgoda. Z Bleda sta se vračala v Ljubljano dva slikarska pomočnika, ki sta v veselim razpoloženju prebila noč v letovišču. Vozila sta se v avtomobilu, ki je last ljubljanskega avtotaksnega podjetnika Mihaela S. Okrog 10. ure dop. so srečali pri Fidru vojaški avto. Lastnik S. je zavozil na kraj ceste, da bi se izognil. Pri tem je začel v jarek kraj ceste. Ko je hotel zaviti na cesto, se je voz prevrnil in se popolnoma razbil. Škoda znaša nad 20.000 Din. Vse tri osebe v avtomobilu so ostale nepoškodovane.

Dve nesreči

Jesenice, 13. septembra.

V minulem tednu beleži naša kronika poleg nekaj manjših nesreč tudi dve večji. Prvi se je ponesrečil Rev Anton, delavec v tukajšnji tovarni K. I. D. Zaposlen v mrzli valjarni je med delom prišel z levo roko med valje, ki so mu je močno poškodovali: tri prste ima zmečkane, sredinec pa zlomljen. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico bratovske skladnice na Slov. Javornik.

Drugi ponesrečenec je delavec Smolej, p. d. »Kajrinekov« iz Javorniškega Rovta. Smolej je v četrtek dopoldne obsekaval neko drevje doma na svojem posestvu. Rezal je veje s svojim precej velikim žepnim nožem. Nesreča je hotela, dat mu je pri tem izpodletelo in Smolej si je zadal sicer neznatno rano na stegno leve noge v bližini kolena. Prerezal pa si je eno stegensko dovodnico.

Sport

Pričetek podsavezne lige

Ljubljana, 14. septembra.

Nedeljsko prvo kolo podsavezne lige linij tekem je prineslo presenečenja na vsej črti. Najbolj je iznenadil izid tekme v Mariboru. Računalo se je sicer na tesen rezultat, vendar ni nihče pričakoval, da bo Ilirija tako visoko poražena. Izgleda, da se moštvo ni zavedalo resnosti tekme in je v zelo igro s preveč lahke strani. Rezultat 6 : 2 (2 : 1) dovolj jasno govori, da mariborski klubi ne poznajo šale.

Ni dosti manjkalo in tudi v Ljubljani bi doživeli presenečenja. Primorje je komaj premagalo žilave Zelezničarje. Igra je bila nezanimiva in igrana v zelo medtem tempu.

Svoboda je v Celju napram Atletiku rešila eno točko, kar je za njo uspeh.

V splošnem moramo priznati, da so nam Mariborčani dokazali, da je treba z njimi zelo, zelo resno računati in da bodo tekme z njimi ravno tako resne, kot tekmovalje v državnem prvenstvu.

Vse tekme so vodili domači sodniki, čeprav sta bila za Ljubljano in Maribor določena zagrebška.

Primorje : Zelezničar 2 : 1 (0 : 0)

Primorje je nastopilo v nenavadni postavi. Vodja napada je bil Slamič, ki se naravno na tem mestu ni počutil dobro. Njegovo običajno mesto je zasedel prav uspešno Sočan. Na levem krilu se je predstavil Trajković, ki utegne postati dobra moč. V splošnem moštvo ni zadovoljilo. V obrambi je zadovoljil edino Hassl, Jančigaj in Svetic sta bila nesigurna. Sočan je bil prav dober, ostala dva nista zadovoljila. Pišek je popravil slabo igro s tem, da je ubranil povsem siguren gol. Podajanje je bilo netočno. Napad je imel vodilno silo na levi strani. Uršič je bil edini, ki je pokazal borbenost in sta oba gola njegova zasluga. Jug je zastrejal dve sigurni šansi, eno od teh na sami golovi črti.

Gosti so imeli v vratarju najboljšega moža na polju. Rešil je kopico nevarnih situacij. Tik pred koncem je moral radi blesure, ki jo je povsem nepotrebno zakrivila desna zveza Primorja. Obramba je zadovoljila. V krilski vrsti je bil do blesure prav dober srednji krilec Frangeš. Napad lepo kombinira, ima pa bojazen pred strelom in je v tem pogledu emogoč.

Sodil je g. Dolinar.

V prvenstveni predtekmi I. ljubljanskega razreda je Grafika zasluženo premetala rezervo P 10rj 5 : 0.

Boksarske tekme v Unionu

V soboto in nedeljo zvečer je priredil Jugoslovanski težkoatletski savez boksarske tekme v veliki dvorani hotela Union. Tekma je oba dneva prisostvovala okoli 800 ljudi.

Poleg prav dobrega, so nam nudile nekatere tekme izredno slab sport. Pri nekaterih boksarjih je bilo opaziti pomanjkanje tehnike, drugi zopet so uporabljali metode, ki niso v soglasju s fairneso. Posamezniki so pa pokazali borbo, ki je morala navdušiti slehernega. Najlejša borba je bila brez dvoma ekshibicija med bivšim državnim prvakom Kovačičem in prvakom Za greba Monasom, ki sta lepo predočila tehnične finese in taktiko boksanja. Najbolj je vsekakor zanimal nastop zamorca Jima Lyggetta. Ta je imel oba dneva za nasprotnika jugoslovanskega profesionalca Vidovića iz Beograda in je oba krat zmagal z knock outom. Vidović je sicer srčan bореc, vendar je za polnih 15 kg lažji od zamorca, ki tehta 84 kg. Prvi dan je podlegel že

v 3. kolu v 2. min. 20 sekundah. Ze preje je moral za 8 sek. na tla. V nedeljo se je držal mnogo boljše in je večkrat dobro pogodil Lyggetta. V 5. kolu pa je moral trikrat na tla in se tretjič ni mogel več dvigniti. Lygget je pokazal slajno tehniko in veliko rutino. Njegov idarec je silno močan, škoda, da ni imel primernejšega nasprotnika.

Mariborski sport.

Maribor : Ilirija 6:2 (2:1).

Maribor, 13. septembra.

Pred 1500 gledalci se je danes vršila na igrišču ISSK Maribor prvenstvena tekma med ISSK Mariborom in ljubljansko Ilirijo, ki je končala z visoko, toda zasluženo zmago belo-črnih.

Moštvi sta nastopili v naslednji postavi:

Ilirija: Malič, Strehovec, Berglez, Unterreiter, Dekleva, Pogačnik, Ice, Lah, Košak, Pfeifer, Rihtar.

Maribor: Koren, Bertonec II, Božo, Končič, Kirbiš, Jež, Priveršek, Terglec, Hreščak, Bertonec I, Miro.

Igra je bila vseskozi zelo živahna in razmerna še precej fair. Moštvo Ilirije je zelo razočaralo številne prijatelje, ki so se s posebnim vlakom pripeljali v Maribor.

Maribor je prišel do polne veljave šele po drugem dobljenem голу. Z nizko prizemno kombinacijo je z lahkoto osvajal teren in se pozneje skoraj stalno vsiljal na polovici nasprotnika. Moštvo belo-črnih je opravilo svoj sloves.

Goli so padli v prvem polčasu v 7 minutah po Pfeiferju, v 12. minuti izenači Miro 1:1, in v 14. minuti po Terglecu. Polčas 2:1 za Maribor. V drugem polčasu v 2 minutah izenači Lah. V 10 minuti strelja Kirbiš 11 m 3:2, v 24 minuti zviša Bertonec I na 4:2, v 32. minuti je Hreščak uspešen 5:2 in v 40 minuti postavi Bertonec I končni rezultat 6:2 za Maribor.

Sodil je g. Cimperman iz Ljubljane.

Lahkoatletski miting SSK Maratona.

Agilni novoustanovljeni SSK Maraton je na svojem igrišču »na Ljavič« priredil svoj prvi lahkoatletski miting, ki je v vsakem oziru prav dobro uspel.

IX. kongres zastopnikov našega gospodarstva v Beogradu

Govor trgovinskega ministra o gospodarskem položaju

Ze od leta 1923 se pred splošno izvozno kampanjo sestajajo v Beogradu zastopniki gospodarskih institucij, da se razgovore o splošni situaciji posameznih gospodarskih področij in obenem ocenjujejo in predlagajo rešitve aktualnih vprašanj, posebno izvozne naravi. O veliki važnosti takih sestankov je nepotrebno izgubljati besede. Baš v sedanjih težkih gospodarskih časih morajo gospodarstveniki zastaviti vse svoje sile in zmožnosti, da se uravnoteži gospodarski položaj države.

V nedeljo se je v Beogradu otvoril IX. kongres gospodarstvenikov, ki je letos še prav posebno pomemben. Poleg velikega števila delegatov iz vseh delov države so prisostvovali kongresu vrhovni inšpektor predsedništva vlade g. Radoslav Dunić kot zastopnik predsednika vlade, minister za trgovino in industrijo g. dr. Kosta Kumanudi, prometni minister g. Laza Radičević, guverner N. B. g. Ignjat Bajloni, direktor N. B. g. Mića Protić, načelnik poljedelskega ministrstva g. dr. M. Gjurjić, načelnik trgovinskega ministrstva g. dr. V. Stojković.

Kongres je otvoril g. Milutin Stanojević, predsednik beograjske Zbornice za TOI, ki je med drugim naglasil, da se sedanja gospodarska kriza ni tako globoko zarezala v naše narodnogospodarske prilike, kakor je to slučaj v drugih državah. V teku enega meseca bomo pripravili za izvoz za 2 milijardi dinarjev blaga in sicer 60.000 vagonov pšenice in 50.000 vagonov koruze. Stavbni material, živina in drugi proizvodi čakajo samo cene. Bili so časi, ko nismo mogli v Budimpešti prodati pšenice po 4 goldinarje za 100 kg, niti debelih prašičev po 40 par za kg. Tudi to smo srečno prebrodili, zato se bo tudi sedanja situacija preživela.

Zatem je bila odposlana pozdravna brzojavka Nj. Vel. kralju, nakar je povzel besedo trgovinski minister g. dr. Kosta Kumanudi, ki je v imenu vlade pozdravil kongres in med drugim omenil, da so gospodarska vprašanja take narave, da jih bomo mogli rešiti samo z združenimi in organiziranimi silami. Zato mislim, da bi bilo najpravičnejše, da se prouče kolektivno in organizirano.

Gospodarstvo vsega sveta se nahaja v zelo nevarni krizi, ki še ne kaže znakov okrevanja trajnega značaja. Ta kriza se je pokazala najprej v poljedelstvu, prešla na industrijo in se zajeda danes že v finance. Nerentabilnost agrarnih pridelkov, to je naša specialna kriza; brezposelnost je pojav industrijskih držav. Finančna kriza je bila najprej kriza kredita in se sedaj odraža v pomanjkanju denarja.

Napori naše trgovinske politike so bili v glavnem usmerjeni v rešitev ali vsaj omiljenje obstoječe agrarne krize, ki pomeni nerentabilnost poljskih pridelkov. Pri tem ne gre toliko za iskanje novih tržišč, pač pa v prvi vrsti za takozvane svetovne cene. Namen je takorekoč nedosegljiv, zakaj kdo bo spričo cenjenih cereali v prekomorskih državah pripravljen pla-

Kako je sedaj z našim izvozom sadja v Avstrijo?

Dunaj, 12. septembra.

Pred seboj imam »Pregled in razredbo sadja po označenih pravilnikih sedem komisij in 31 komisarijev v Sloveniji, ki naj pomorejo do ozdravljenja našega izvoza sadja, in sicer po strogih pravilih, izdanih z naredbo 3. junija.

Ko imam vse to pred očmi, se mi porajajo vdihi: zakaj ni bilo teh odredb že pred leti,

Doseženi rezultati so naslednji:

Skok v daljavo brez zaleta: 1. Fika (Maraton) 2'32 m, 2. Rak (Zel) 2'67, 3. Fišer (Maraton) 2'62 m.

Skok v daljavo z zaletom: 1. Monderer (Rap) 5'89 m, 2. Gutmajer (R) 5'88 m, 3. Fika (Maraton) 5'66.

Met kroglice: 1. Rak (Z) 10'71 m, 2. Barlovič (R) 9'91, 3. Vidič (M) 9'82 m.

Skok v višino brez zaleta: 1. Jeglič (R) 1'20 m, 2. Fika (M) 1'17, 3. Jeglič II 1'17.

Skok v višino z zaletom: 1. Gutmajer (R) 1'60 m, 2. Jeglič (R), 3. Fika (M).

Met diska: 1. Rak (Z) 30'32 m, 2. Erno (M) 28'98 m, 3. Zaj (Z) 28'60.

Met kopja: 1. Monderer (R) 38'30 m, 2. Ogriček (R) 37'46 m, 3. Franci (M) 36'92 m.

Skok ob palci: 1. Gutmajer (R) 2'90 m, 2. Fiha (M) 2'90 m, 3. Stangel (M) 2'70 m.

Končni placement posameznih klubov je sledeči: 1. Rapid 40, 2. Maraton 20, 3. Železničar 14'5 točk.

Prvenstvo Maribora v skokih si je priboril talentirani atlet Maratona Fika, ki je dosegel 2360'70 točk pred Gutmajerjem, ki je dosegel 2145'60 točk.

Ostale tekme

V trboveljskem okrožju so bile odigrane 3 prvenstvene tekme. V Hrastniku je Hrastnik premagal Retje s 2 : 1 (1 : 1), v Zagorju je zmagal trboveljski Amater s 4 : 2 (1 : 1) nad Zagorjem, Trbovlje je odpravilo Dobro s 4 : 0.

V državnem prvenstvu sta se srečala v šabcu Mačva in Hajduk. Mačva je morala nastopiti s štirimi rezervami, Hajduk brez Bonačiča. Po zanimivi borbi se je tekma zasluženo končala s 1 : 1. Do polčasa je vodil Hajduk.

V Zagrebu se je vršila medmestna tekma Zagreb : Dunaj. Domači so bili do odmore boljše. Rezultat 1 : 1 (1 : 1). Hitrec je igral svojo poslovnico tekmo.

Dunajski Rapid je v Beogradu doživel svoj drugi poraz. Izgubil je proti BSK s 3 : 4 (1 : 1). Na Dunaju je pred 55.000 gledalci Avstrija porazila Nemčijo s 5 : 0 (2 : 0).

čevati znatno dražje cene evropske produkcije. Relativen uspeh, ki bi se dosegel z gospodarsko solidarnostjo posameznih držav, se v zadnjem času izraža v takozvani preferenčni politiki. Naša trgovinska politika je delovala v tem oziru v treh smereh. Prvič v okvirju agrarnega bloka, drugič delovanje naše države pri Društvu narodov za priznanje sankcij v politiki preferencijala, kar se je sedaj doseglo. Tretjič pa je naša država doprinesla velike žrtve, da je ohranila primerne cene in preprečila popolno osiromašenje kmetov.

Tako je predvideti konec kritičnega gospodarskega stanja, pripravljeni pa moramo biti, da narodno gospodarstvo prilagodimo potrebam tiste izmenjave blaga, ki bo dala možnost za doseg maksimalne koristi. To bi se dalo doseči, če se v večji meri približamo ravnotežju med posameznimi panogami narodne delavnosti, sistem mora biti tak, da enako vpoštevata poljedelski in industrijski razvoj.

Poljedelstvo in živinoreja prispevata s 37-5% naših skupnih dohodkov. Domača tržišča moramo zalagati z živim, sirovinami in polizdelki.

Ne smemo se prepuščati iluziji, da bodo vse te stiske z lahkoto minule in da bomo že kmalu zopet živeli v izobilju. Treba je potrpežljivo delati v vseh smereh gospodarskega življenja, da se bomo s pomočjo mednarodnega sodelovanja postavili na nove temelje v gospodarskem proizvodnjaju. Vdajati pa se ne smemo niti pesimizmu. Naša država ima toliko življenjskih sil, toliko energije, toliko še neizkoriščenih virov bogastva, da smo mirno z zaupanjem gledati v svojo gospodarsko bodočnost.

Kot zastopniki vseh panog našega narodnega gospodarstva je vaše sodelovanje neobhodno potrebno i državi i narodu in vaš deveti kongres naj pokaže vsem zdrava in prava pota, po katerih je treba korakati v korist splošnega blagostanja.

G. Milutin Stanojević je zatem referiral o našem poljedelstvu in ukrepih za pospeševanje kmetijstva. Vsebinsko tega izredno zanimivega referata bomo priobčili prihodnjič.

G. Dragotin Dimitrijević je referiral o čebelarstvu pri nas, g. Čeda Joksimović o lanu. Po zborovanju posameznih sekcij, se je vršila plenarna seja, pri kateri je referiral g. dr. Sava Bošković o finančnih obremenitvah v zvezi s financiranjem samoupravnega cestnega omrežja. G. Blagota Radović pa je govoril o avtomobilizmu in avtobusnem prometu v naši državi.

Zborovanje, ki je do potankosti analiziralo vso našo gospodarsko situacijo, je potekalo v polni harmoniji vseh naših gospodarskih sil. Kongres je reševal vprašanja življenjske važnosti, to je gospodarska vprašanja, ki so glavna vprašanja vsake in tudi naše države. Zato smemo z zaupanjem zreti na delo, ki so ga pričeli najodličnejši naši gospodarstveniki.

ko sem jih z Dunaja klical, prosil in rotil, slikajoč žalostne razmere, kako so nesolidni izvozniki uničevali ugled našim pridelkom in ugled našim domovini v obče. Ali bolje pozno, ugled — nikoli! Hudo je samo to, da bodo ravno letos imele vse te komisije ubogo malo dela, kajti izvoz je tako slab, da slabše ni mogoče... Ko sem že nekaj mesecev pisal pesimistiška poročila v »Jugoslovanu«, nisem slutil, da je kljub vsemu »enogledstvo vse še — presvetlo, preugodno, preveč nadpolno...

Splošna kupovna sila po vsej srednji Evropi

je za polovico slabša od lani. Ljudje se omejujejo na najnujnejše potrebe, med katere pa sadje ne spada. — Kako se n. pr. na Dunaju ljudje omejujejo v izdatkih, dokaz: V prvih sedmih mesecih so izpili samo na Dunaju 150.000 hektov piva manj nego v isti dobi lani. Dasi je bila v juliju tu olimpijada, ki je prignala nad sto tisoč tujcev na Dunaj, ni bil niti julij boljše od julija lanskega leta. — Kaj to znači? Ali so bili Dunajčani letos manj žejni? Kaj še, žejja je ostala, ali — pare nema. Zato so prišli do prepričanja, da je dunajska voda naravnost idealno dobra. — In tako se omejujejo pri nakupu vseh potrebščin, tudi sadja. Celo pri naših češpljah vidimo varčevanje, dasi so češplje del ljudske prehrane.

Splošna slika uvoza na Dunaj je ta-le: Niti polovica sadja ne prihaja sem v primeri z lanskim letom, a še to ne gre izpod rok in cene komaj dosežajo — polovico lanskih. Danes so na pr.: češplje 28 do 32 grošev, jabolka 25 do 30, grozdje 35 do 55 grošev. Računajte, da je vseh stroškov: pri češpljah do 12, pri jabolkah do 15, pri grozdju do 35 grošev. Kaj ostane pošiljalcem?

Sosednji Burgenland daje ogromno grozdja, zato ga prodajajo tu tako poceni. Tu so stroški mnogo manjši, kajti carine same za drugo grozdje je okroglo 15 grošev, a bližina manjša prevozne troške. Zato so izgledi za naše — srbsko grozdje jako majhni. Vrh tega je že za izvoz pripravljeno bolgarsko grozdje, ki je v nakupu za polovico ceneje od našega. Madžari pa dajejo kvoje tudi po 8 fillirjev. Računajte sami, kakšni so izgledi za naš bodoči izvoz grozdja in jabolka.

Gospodarske vesti

× Takse za izdajanje potrdil, potniških legitimacij in svedoč o poreklu. Zbornica za TOI naznanja tvrdkam, da je po zakonu o takсах vse prošnje za izdajo potrdil kolkovati s 5 dinarji, potrdila pa s kolkom za 20 Din ter da znaša zbornišna manipulacijska taksa za vsako potrdilo 5 Din. Takse za izdajo enega potrdila znašajo torej skupno 30 Din. Potniške legitimacije se kolkujejo z 10 Din, zato znašajo takse za izdajo potniške legitimacije skupno 20 Din. Izpričevala o izvoru blaga, ki se izvažajo, se kolkujejo s 5 Din, zato znašajo takse za izdajo izpričeval o izvoru blaga skupno 15 Din. Nadalje obvešča zbornica, da se prošnje za izdajo več izvodov potrdil kolkujejo kakor prošnje za izdajo enega izvoda istega potrdila samo s 5 Din, istotako se kolkujejo prošnje za izdajo potniških legitimacij in izpričeval o izvoru blaga. Vse navedene pristojbine je priložiti prošnjam v kolkih.

× Opozorilo izvoznikom. Na podlagi okrožnice št. 30250/IV/31, finančno ministrstvo (carinski oddelek), je pošiljatelj dolžan, da zabeleži v prevozni list na vidnem mestu in sicer v gornji kot z rdečo barvo tole: »pošiljka za prevoz v inozemstvo čez naša pomorska pristanišča«. Te pošiljke so oproščene ležarine in jih morajo obmejne carinske postaje v tem zmislu sprejemati.

× Madžarska uvaja monopol na pšenico. — Predsednik saveza poljedelskih zbornic na Madžarskem je predložil odboru tridesetorice zahtevo, da se v Madžarski uvede pšenični monopol po jugoslovanskem vzorcu. Predložil je tudi načrt zakona, ki je v glavnem kopija našega zakona o pšeničnem monopolu in pravilnikov, ki so izšli pred dnevi pri nas.

Borzna poročila

dne 14. septembra 1931.

Devizna tržišča.

Ljubljana, 14. septembra. Amsterdam 2283-37 do 2290-21, Bruselj 787-36-789-72, Curih 1104-15 do 1107-45, Dunaj 795-86-798-26, London 275-12 do 275-94, Newyork 5651-81-5668-81, Pariz 221-88-222-54, Praga 167-66-168-16, Stockholm 1514-88-1519-42, Trst 296-01-296-91.

Zagreb, 14. septembra. Amsterdam 2283-37 do 2290-21, Dunaj 795-86-798-26, Bruselj 787-36 do 789-72, London 275-12-275-94, Milan 296-01 do 296-91, Newyork kabel 56-6281-56-7984, Newyork ček 56-5184-56-6884, Pariz 221-88 do 222-54, Praga 167-66-168-16, Curih 1104-15 do 1107-45.

Beograd, 14. septembra. Amsterdam 2283-37 do 2290-91, Bruselj 787-36-789-72, Curih 1104-15 do 1107-45, Dunaj 795-96-798-26, London 275-12 do 275-29, Milan 296-01-296-91, Newyork 5656-81 do 5668-81, Pariz 221-88-222-54, Praga 167-66 do 168-16.

Dunaj, 14. sept. Amsterdam 286-80, Beograd 12-55, Bruselj 99, Bukarešta 4-2362, London 34-5725, Madrid 64, Milan 37-23, Newyork 711-20 Pariz 27-8750, Praga 21-0675, Sofija 5-1535, Stockholm 190-30, Kopenhagen 190, Varšava 79-57, Curih 138-65.

Curih, 14. septembra. Beograd 9-045, Pariz 20-1025, London 24-92, Newyork 512-87, Bruselj 71-31, Milan 26-8475, Madrid 46-20, Amsterdam 206-75, Berlin 120-40, Dunaj 72-12, Sofija 3-7125, Praga 15-18, Varšava 57-40.

Vrednostni papirji.

Zagreb, 14. septembra. Drž. papirji: 7% inv. pos. 71-73 (70), voj. škoda ar. 321-323 (321), kasa 321-323 (321-50), dec. 326-332 (330, 328), 4% agr. obv. 44 bl., 7% Blaire 63 do 64 (64, 62-50, 62-75, 8% Blaire 72-75 (75), 7% pos. hipot. b. 67 bl., 6% begl. 49-50-50 (50-50, 55, 50, 49). — Banke : Poljedelska 52-53 (53), Hrvatska 50 d., Praštediona 957-50 do 965, Union 150-155, Kredit 121-126, Jugo 67-68 (67), Obrtna 36 d., Ljublj. kredit, 120 d., Medjunarodna 68 d., Narodna 4-600-5-100. — Industrije : Zem. 113-114 (115), Narod. šum. 25 d., Trboveljska 210-215, Slavonija 200 do 205 (200), Večve 115-120 (120), Guttman 105 bl., Slaveks 25 d., Danica 65-70, Drava 192-50-212-50, Isis 30-37, Dubrov. 300 bl., Jadran. 460-480, Ocean. 190-195 (190).

Dunaj, 14. sept. Bankverein 14, Dunav-Sava-Adria 10-55, Prioritete 80-10, Trbovlje 25-05, Leykam 1-.

Zitna tržišča

Novi Sad, 14. septembra. Oves : bački, srem., slav. 130-132-50. — Ječmen : bački, srem. 63-64 kg 110-115. — Koruza : bačka, okolica Sombor 95-97-50, južnoban. 85-87-50, sremska, okolica Indjija 95-97-50, sremska,

okolica Sid 97-50-100. — Moka : bačka, ban., kolodvor, št. 0, 00 370-390, št. 2 350-370, št. 5 305-320, št. 6 250-265, št. 7 190-205, št. 8 130-140. — Tendence : neizpremenjena, za koruzo : čvrsta. — Promet : skupno 56 vagonov.

Budimpešta, 14. septembra. Tendence : za pšenico čvrsta, ostalo : ustaljena. Promet : sreden. Pšenica : dec. 10-60-10-67 (10-63 do 10-65), marec 11-50-11-82 (11-72-11-74). — Rž : dec. 10-55-10-65, marec 11-50-11-65 (11-59-11-60). — Koruza : maj 12-08-12-15 (12-12-18).

Ljubljansko lesno tržišče.

Tendence neizpremenjeno slaba, promet : dva vagona tesanega lesa.

Sokolstvo

Tekma za državno prvenstvo v »Odbojki« v Mariboru

Državni prvak Sokol Maribor-matica.

Uspešen nastop češkoslovaškega moštva.

V nedeljo 13. t. m. so se vršile v Mariboru prvenstvene tekme v »Odbojki«, katerih se je udeležilo 14 moštvo jugoslovanskih sokolskih žup. Tekme je vodil načelnik sokolske župe Maribor br. Mačus in so se vršile ves dan. Zmago je odneslo moštvo mariborskega Sokola in sicer bratje Pipan, Gorup, Urbanec, Dobčnik, Polič in Godina. V finalu je moštvo porazilo župno vrsto iz Osijeka v razmerju 13 : 10 in 15 : 10.

Kot gostje so se udeležili tekem tudi bratje Čehi, ki so s svojo izvrstno igro napravili najboljše vtis. Gostje so povsod zmagali.

Pri tekmi naraščajskih vrst si je ravno tako priborila prvenstvo vrsta Sokola Maribor-matica. O podrobnostih tekem bomo še poročali. Zdravo! I. H.

Slovo dveh agilnih sokolskih delavcev

V Cerknici se je preteklo soboto poslovil marljivi in nadvse požrtovalni sokolski delavec brat dr. Jože Baričević, sodnik sreskega sodišča, ki je bil premeščen k deželnemu sodišču v Ljubljani. Cerknica je z br. dr. Baričevićem izgubila vestnega sodnika in odličnega sokolskega delavca. Tekom devetletnega službovanja si je pridobil vsesplošne simpatije cerkniškega in okoliškega prebivalstva. Z njegovim odhodom je posebno prizadeto Sokolsko društvo, ki izgubi z njim svojega priljubljenega starosta. Kot društveni starosta si je pridobil neveljnih zaslug pri zgraditvi ponosnega Sokolskega doma. Da ni bilo njega, bi danes gotovo ne stal Sokolski dom v Cerknici. V najtežji dobi je znal s svojo prepričevalno besedo pridobiti tudi omahljivce za takojšnjo postavitev Sokolskega doma. In ravno njegova zasluga je, da stoji danes v Cerknici impozantni Sokolski dom. Tudi sokolski pevski zbor je izgubil z njim odličnega prvega tenorista in težko se bo našel njegov namestnik s tako lepim tenorjem. V resnici, z br. dr. Baričevićem je izgubila Cerknica sodnika, pevača in Sokola. Prepričani pa smo, da bo naš dragi brat Jože, ako mu bo le mogoče, zopet pohitel med svoje Cerkničane, ki ga vsi brez izjeme tako zelo pogrešajo. Bratu Jožetu želimo na novem službenem mestu obilo sreče in uspehov.

Sokol na Koroški Beli pa je izgubil z začetkom novega šolskega leta svojega odličnega prosvetarja učitelja brata Franca Lasiča, ki je na lastno prošnjo premeščen v Kranj. Tekom svojega večletnega službovanja se je posebno odlikoval kot društveni prosvetar, zlasti v dramskem odseku. Pred dnevi mu je domače društvo priredilo pristrčno odhodnico, kjer se je v lepem zahvalnem govoru poslovil od zvestega brata starosta br. inž. Mirko Sušteršič. Br. Lasiču na svojem službenem mestu obilo uspehov. — Zdravo!

Mlad

vojašine prost risar, računar in strojepisec dobi mesto takoj. — Lastnoročno pisane ponudbe s sliko in zahtevkom plače pod št. »1000« do 18. t. m. na oglasni oddelek »Jugoslovana«. 2104

Modni krojaški atelje za civilne obleke, uniforme in dežne plašče

Julij Šemrl Ljubljana

Kolodvorska ul. 26, dvorišče. — Točna postrežba. — Cene zmerne. 2099

Nogavice, rokavice, volna in bombaž najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg.

Iščem 70.000 Din posojila na več let proti dobrim obrestim in sigurni varnosti.

Nasloviti pod »Sigurno« na oglasni zavod Hinko Sax, Maribor. 2101

Originalno »American-Star« peti

Tvorn. skladišče: »LEVANTE« Ljubljana, Kolodvorska 30

Lokal

a skladiščem in stanovanjem daje v najem Davorin Tombah, Maribor, Zrinjskega trg št. 6. 2102

Bukova drva trboveljski premog pri tt.

»KURIVO« Ljubljana

Dunajska cesta 33 (na Balkanu) Telefon št. 34 81

Stavbne nasvete

daje tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25-L. 507